

Fra: Grete Klokkeveen[greklokk@gmail.com]
Sendt: 28.08.2024 13:02:22
Til: Post Innlandetfylke[post@innlandetfylke.no]
Tittel: Skolestrukturen i Innlandet

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

«Med folkehelselinsa på skoledebatten i Innlandet sett fra Nordre Land».

Det inkluderende Innlandet!

Dette er tittelen på den regionale

planen vedtatt av Fylkestinget i 2023. Den er forankret i Innlandssrategien, som gir retning for prioritert politikk i perioden 2020-2024.

I planen står det at den skal

«bidra til å utjevne ulikheter sosialt og økonomisk gjennom god inkludering i tidlig oppvekst, skole, utdanning og deltakelse i arbeids- og samfunnsliv». Den har tre hovedtemaer:

Kompetanse og livslang læring, arbeidsliv og arbeidsplassutvikling, samt lokalsamfunn, møteplass og kultur. Alle temaene har som visjon at innen 2030 skal en rekke mål være nådd innen blant annet utdanning, inkludering og arbeidsdeltakelse. Samt at Innlandet har attraktive, tilgjengelige byer og lokalsamfunn for alle.

Så er

det klart at gode planer forplikter og må følges opp i tiltak og handling. De fleste områdene i planen kretser rundt betydningen av å ha gode skoler i nærmiljøet, som grunnlag for god helse og livskvalitet. Folkehelseinstituttet utgir årlig folkehelse- og oppvekstprofiler for kommunene, hvert år med fordypning av et tema. I 2020 omhandlet profilen sosialt bærekraftige lokalsamfunn, som fremhever trygghet, tillit, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø -som bærebjelker i lokalsamfunnet.

Vi må regne med at Innlandets planer og Folkehelseinstituttets profiler med data vil være med som grunnlag i planleggingen av skolestrukturen for Dokka og de andre videregående skolene i Innlandet.

Innlandet fylkeskommunes

folkehelsefokus er å skape et lokalsamfunn hvor det er godt, sunt og trygt å leve for alle innbyggerne. Det er utbredte folkehelseutfordringer i fylket, som lavt utdanningsnivå, lavinntekt, høy andel uføre, nedgang i befolkningstall og færre yngre til sammenlikning med eldre i befolkningen.

Vi trenger bærekraftige lokalsamfunn med muligheter for de

unge, også når det gjelder utdanning uavhengig av økonomi og «sosial arv». Mange familier vil ha utfordringer økonomisk knyttet til kostnader med ungdommer boende på hybel. Hvis noen unge på dette grunnlag unnlater å studere, vil det bidra til å øke eller vedlikeholde de forskjellene vi har pr. i dag. Utdanning påvirker helsen i et livsløpsperspektiv, derfor har vi alt å hente på å få så mange som mulig igjennom videregående opplæring.

Det vil ikke være miljøvennlig og bærekraftig om man i økende grad skal frakte 16-19 åringer rundt omkring i Innlandet opptil flere timer per dag. I tillegg blir det dyrt for de som skal betale for dette i form av helse, som er ungdommene selv. Etter en dag på 9-10 timer inklusive skole og reise, vil det bli mindre tid til fritidsaktiviteter og møte venner i lokalmiljøet. Vi har et samfunn med økende grad av stillesitting og skjermbruk.

Helseutfordringer knyttet til dette og mindre fysisk aktivitet er tydelig for alle aldersgrupper.

For noen er det riktig å begynne på en videregående skole ut av kommunen, grunnet ønske og en bestemt linje eller behov for miljøskifte. Hvis hjemsplassen har den videregående linja man vil gå på og man kan fortsette å bo i familien, vil oppfølging fra hjemmet og trygge nærmiljø være suksesskriterier for å få gjennomført skoleløpet. Og slik øke mulighetene for god helse og senere deltagelse i arbeidsliv, noe som jo også vil bidra til en bedre samfunnsøkonomi.

Innlandet har mangel på arbeidskraft og kompetanse og dette viser seg størst innen yrkes- og helsefag. Da blir det selvmotsigende å foreslå å foreslå nedlegging av linjer og skoler som har slike tilbud. Særlig når flere av disse skolene også har god søkning og kan vise til høy grad av trivsel og gjennomføringsgrad, slik som på Dokka videregående.

Mange videregående skoler er rehabilitert og har investert mye i nytt utstyr, både innen teknologi- og helsefag. Kan noe av dette og kapasiteten ved skolene benyttes i enda mer samfunnsøkonomisk retning, også i tråd med næringslivets behov? Skolene kunne kanskje lånes ut til nærmiljøtiltak og møteplasser for elever og øvrig befolkning etter skoletid, for slik å styrke lokalsamfunnet. Dette vil jo i så fall

være i tråd med arbeidet å forebygge ensomhet og utenforskap, som er en uttalt folkehelseutfordring. Da er det å forvente at de politisk valgte gjør en god og grundig vurdering av den videregående skolen i Innlandet. Og slik skape det inkluderende Innlandet når det kommer til både by-og bygdekommuner!

Mvh

Grete

Klokkersveen

Folkehelsekoordinator

Nordre Land kommune